

Namn: ALM, Fredrik Alfred

Grad: Soldat

Bostad: Kårtorps spl. torp

Socken: St. Nikolai

Född: 1864 16/10

Tjänstgjort vid: 1. 10 reg:te 1. komp. med n:r 11.

Kom i tjänst: 1886 27/10 Erhöll avsked: 1912 23/8 Tjänstear: 25 10/12

I tjänsten ådragen skada:

Erhöll svärdsmedalj:

Underhåll åtnjutes från: 1912 1/8

Underhållsbrevets dag: 1912 24/9

Underhållsbelopp

enl. underhållsbrev		efter uppflyttning	
		den 1/11 1914	
		1/11 1914	
		1/11 Korpstillsk.	
Pension	Korprats ell. vicekorprats tillägg	Pension	vicekorprats tillägg
36 -		61 -	
		100 -	
		200 -	
		50 -	

Anteckningar: adr. 7 Patrinsalen

Redovisning Kal. 267 kr. 39.-

" 269 " 100.-

" 326 " 61.-

Född den 14 1864

5 F. 5 284/1924

Soldat Alm tillsammans med
sin hustru Alfrida.

Rote: Kårtorp

Socken: St. Malm

Nr: 11

Liv-komp.

Uppgifter enl. Husförhörslängden:

Soldat: Fredrik Alfred Forsberg Alm

Född: 1864 16/10 i Ö. Vingåker

Död: 1936 7/4

Infl. från Ö. Vingåker 1886 Utlfl.

Hustru: Christina Alfrida Claesdotter

Född: 1867 19/5 i Ö. Vingåker

Död: 15/4 1949

Infl. från Ö. Vingåker 1886 Utlfl.

Vigda: 1886 31/10

Barn: Hilma	född 27/7 1886 i Ö. Vingåker.	Frits	född 18/4 1905 St. Malm.
Anna	" 17/11 1888 i St. Malm.	Arvid	" 8/10 1910 "
Elin	" 14/1 1891 "		
Hulda	" 24/10 1893 "		
Ida	" 31/1 1896 "		
Hilda	" 10/10 1898 "		
Tekla	" 15/4 1901 "		

Not: Hustru Christina Alfrida var dotter till torparen på Knutsdal i Ö. Vingåker, Claes Evert Jansson född 1839 13/1 och hans hustru Gustava Maria Christina, född 1840 2/10, båda i Ö. Vingåker.

Uppgifter enl. CM-rulla:

Antagen: 27/10 1886 Avsked: 23/8 1912

Fredrik Alfred Forsberg, utomäktenskaplig son till Johanna Pehrdr., född 1843 23/9 i Ö. Vingåker. Hon i sin tur var dotter till torparen på Källtorp under Jonstorp i Ö. Vingåker, Pehr Larsson och hans hustru Cajsa Jonsdr.

Fredrik Alfreds okände far hette ju Forsberg, som av namnet att döma kan ha varit soldat eller av soldatsläkt. I Ö. Vingåker förekommer under 1800-talet en Forsbergssläkt som ägare till 1/12 mtl. kronoskatte Forslund samt till 1/16 mtl. kronoskatte Ångstorp. Men huruvida någon av denna släkt skulle vara far till Fredrik Alfred är inte på något sätt styrkt. (Hustrun till soldaten G.A. Holmberg, Anna Lovisa Forsberg kom från ovannämnda släkt. Se soldattorp nr. 17.)

Efter Fredrik Alfreds födelse flyttar modern, Johanna Pehrdr., år 1865 till Nicolai församling i Stockholm, och sonen kommer samma år som fosterbarn till brukaren av Gäringsnäs i V. Vingåker, Johan Persson och hans hustru Stina Pehrdr. År 1877 flyttar Johan Persson med hustru och foster son till Mjälånäs under Skalltorp.

Vid denna tid återkommer Johanna Pehrdr. från Stockholm, och gifter sig med skomakaren och änklungen Lars Johan Flodmark. Torpet Mjälånästorp eller Kojstugan som det också kallades blir deras hem. Hit till sin mor flyttar nu Fredrik Alfred. På Mjälånästorp bor han i fyra år, till 1882,

då han, 18 år gammal tar drängplats på Kästorp i Ö. Vingåker. År 1886 återfinns vi honom som dräng på Strångvik i St. Malm. Strångviks ägor äro idag till stor del uppstyckad till tomtmark i Strångsjö samhälle.

Den 3/10 1886 tar Fredrik Alfred Forsberg ut lysning med pigan Christina Alfrida Claesdotter, och de gifter sig den 31/10 1886. Några dagar före sitt giftermål har Fredrik Alfred blivit antagen som soldat på Kårtorps rote nr. 11 under soldatnamnet Alm. Han handlade således som många andra unga män vid den här tiden. Han blev soldat. Det gav honom ett torp, ett litet jordbruk, tillräckligt för att kunna gifta sig och bilda familj. "Att tjäna dräng hade han fått nog av, och en framtid som stattare kunde han inte tänka sig." Så var hans tankegång när han i sin ungdom beslöt sig för att bli soldat; säger sonen Fritz Alm, Katrineholm.

Vid sidan av tjänsten och skötseln av torpet arbetade Alm vid masugnen i Forssjö. En arbetsplats som låg väl till för honom, avståndet från torpet till Forssjö var en knapp kilometer. När masugnsdriften lades ned 1911, strax innan Alm tog avsked som soldat, började han arbeta på sågen i Forssjö som hjälpkantare, när sågen stod still - den drevs säsongsmässigt på den tiden - arbetade han i skogen.

Alm blev så småningom ansatt av reumatism, och i början av 1930-talet slutade han på sågen, och torpet övertogs av en måg som var murare på Eriksbergsgodset. Vid denna tid revs det gamla soldattorpet och en ny stuga byggdes av Alm och hans måg. Denna stuga hade ett rum och kök på övre våningen där makarna Alm nu fick sin bostad. Här bodde Alm till sin död 1936. Hans hustru Christina Alfrida bodde kvar i den lilla lägenheten till år 1949 då hon avled.

Alm var i sina yngre dagar en kraftkarl. Han var inte särskilt lång, ~~stort~~ men hade en massiv kroppsväxt. Det berättas att när leklusten föll på gubbarna vid masugnen i Forssjö så uppvisade man ett styrkeprov som vem som helst som kände sig manad fick prova på. För vägning av malm och järn fanns vid masugnen krönta 100 kilos vikter. Provet bestod i, att stående på en sådan vikt böja eller huka sig ned, fatta tag i två andra 100 kilos vikter, en i vardera handen och sedan resa sig rakt upp. Detta kraftprov klarades utan svårighet av Alm, och några av hans kamrater. Men många större karlar än Alm gick bet på uppgiften.

En annan gång när hans styrka gjorde sig gällande var under skiftkörning på sågen. Det var ju så på den tiden, att innan män fick virkestorkar på sågverken, måste sågningen upphöra under de varma sommarmånaderna för att undvika blånads skador på det nysågade virket. För att kompensera produktionsbortfallet kördes sågarna i två skift under vinter och vårmånaderna. Vid skiftgång var det svårt att finna tillräckligt med arbetskraft, och man var tvungen att många gånger anställa allehanda löst folk. Så även vid Forssjö sågen.

En kväll när nattskiftet skulle gå på kom två av de nyanställda berusade till sågen. Det dröjde inte länge förrän bråket var i full gång i såghuset, och hindrade arbetets igångsättning. Men ett resolut ingripande från Alm och kantaren, vilken enligt uppgift hetta Warén, medförde att bråkstakarna blevo, tämligen omgående och ganska mörbultade, utkastade på sågbacken. Därmed kunde sågare Lundahl, obetydligt försenad dra igång sågramen, och skiftet börja sitt nattliga knog. Det visade sig att den ena av bråkmakarna var en känd slagskämpe, vilken senare omhändertogs av polisen.

Fritz Alm berättade om en händelse som inträffade på torpet vilken faktiskt kunnat sluta mycket illa. Det var så att Alm och en grannsoldat till honom varit till Forssjö i någon förrättning, vad det nu kunde vara. Något berörda av starka drycker vände de i den sena höstkvällen hemåt. När de kom fram till avtagsvägen till Alms torp föreslog denne att kamraten skulle följa med honom hem. Kamraten samtyckte, förmodligen i förhoppning om att Alm hade något i flaskan där hemma. Och i sitt antagande tog

han inte fel. Hos Alm blev de sittande till sent på kvällen, och nykterhets tillståndet förbättrades sannerligen inte. Nå, till sist tog kamraten farväl och släpptes ut i höstmörkret för att på egen hand fortsätta hem.

En stund efter det dörren stängts efter den avtågande gästen hördes höga rop på hjälp från beteshagen norr om stugan. Alms hustru fick i all hast gå på lagårdslyktan och rusade ut. Efter kom Alm som försökte hänga med så gott det nu gick. Följande ropen funno de snart sin gäst i den brunn vari Alm brukade hämta upp vatten åt sina kor. Efter något besvär fingo de upp den nödställda ur brunnen. Han hade som tur var ej kommit till skada, men var tämligen nedkyld. Han leddes till stugan, och fick av honom kläderna, och på honom några torra ur Alms garderob.

När han hämtat sig något, framställdes naturligtvis frågan, hur i all sin dar kunnat hamna i brunnen? Och han förklarade sig som följer; Grinden, vid stugans knut strax intill ytterdörren, vilken ledde till stigen ned mot landsvägen kunde han inte finna, när han plötsligt, från den upplysta stugan, kom ut i den kolsvarta natten. En stund trevade han i kring på gårdstunet utan att hitta grindhålet. När han så kände att han hade en gärdesgård framför sig, beslöt han att klättra över den och sedan ta kursen mot landsvägen. Han gjorde så, men den kurs han slog in på var naturligtvis felaktig. Han trampade på bland tuvor och stenar och törnade snart mot ytterligare en gärdesgård. Efter något funderande som inte kan kallas moget övervägande utan snarare tvärt om, beslöt han att klättra över även denna gärdesgård. Med lite besvär tog han sig över, för att ögonblicket därefter sjunka ned i ett mycket kallt vatten. Det var då han gav hals, och undsättning så småningom kom. Vilken han var mycket tacksam för.

Den andra gärdesgården han träffade på var uppsatt i en liten fyrkant runt brunnen för att hindra Alms kor att gå ned sig.

När han nu kände sig torr och varm i de av Alm lånade kläderna, tog han för andra gången denna kväll avsked av Alm och hans hustru. D.v.s. Alfrida tog han avsked från nere vid landsvägen, ty kännande sitt ansvar tog hon lagårdslyktan, följde och stötade honom, och såg till att han gick åt rätt håll när han väl kom ned till vägen.

I lånta kläder och med sin egna våta i ett bylte under armen kom så soldaten slutligen hem till sin oroligt väntande hustru. Nå, kanske hon inte var så orolig, ty soldaternas hustrur var ett härdat släkte.

Vem grannsoldaten var visste inte Fritz Alm. Möjligen kunde det vara någon av Skogarna på Fårnäs nr.12, vilket var det torp som låg närmast Alms. Skulle så vara fallet så var det troligen den siste soldaten på nr. 12, Frans Edvard Skog.

Katrineholm i sept 1984,
K. Hult.

Uppgiftslämnare: Bröderna Fritz och Arvid Alm, Katrineholm.

Artur Nordh, Katrineholm

Husförhörs längder och dopböcker från Ö o. V. Vingåker
samt St. Malm.

Evert Wahlberg, Strängnäs. Datablad.